

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/262/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210226371
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1210226371.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci žalobcov: X/ S. M., I.. XX.XX.XXXX, Z. B. XX, O. Z., E. T. - Ž. X/, X/ Ľ. M., Z. B. XX, O. Z., oboch zastúpených JUDr. Petrom Bilkovičom, advokátom, so sídlom Strojnícka 8, Bratislava, proti žalovanému: Univerzitná nemocnica Bratislava, so sídlom Pažítková 4, Bratislava, IČO: 31 813 861, o náhradu škody na zdraví, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 05. apríla 2018, č. k. 8C/227/2010 - 372, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti žalobe žalobcu 1/ a žalobe žalobkyni 2/ v časti priznanej sumy 17.470,34 eur a 9% ročného úroku z omeškania zo sumy 12.593,58 eur od 03.11.2010 do zaplatenia a 5,75 % ročného úroku z omeškania zo sumy 4.877,12 eur od 23.04.2013 do zaplatenia, a v časti trov konania žalobcu 1/, **p o t v r d z u j e .**
Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok **m e n í t a k**, že žalobu zamieta.
Žalobca 1/ má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.
Žalobkyňa 2/ má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,08 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 361,50 eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 03.11.2010 do zaplatenia a zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 21.166,43 eur a 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 14.605,95 eur od 03.11.2010 do zaplatenia a 5,75 % ročný úrok z omeškania zo sumy 6.560,48 eur od 23.04.2013 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na 100 % náhradu trov konania. Rozhodol tak podľa § 420 ods. 1, 2, § 442 ods. 3, § 445, § 449, ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 2, 4 a § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o návrhu žalobcov, ktorým sa po zmene petitu žaloby pripustenej súdom prvej inštancie dňa 13.12.2013 domáhali proti žalovanému zaplatenia celkovej sumy 21.527,93 eur s príslušenstvom titulom náhrady nákladov spojených s liečením žalobcu 1/ za obdobie od 25.03.2008 do 31.01.2013, a to v dôsledku poškodenia zdravia žalobcu 1/ spôsobeného porušením povinností pracovníkov žalovaného vyplývajúcich z ich povolania. Právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 07.03.2008 sp. zn. 1T/23/2008, ktorým súd uznal zamestnancov žalovaného za vinných zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona, mal za preukázané, že k trvalému poškodeniu zdravia žalobcu 1/ došlo v príčinnej súvislosti s porušením povinností zamestnancov žalovaného, ktoré im vyplývajú z ich povolania a dospel k záveru, že dôvodnosť nároku žalobcov vyplýva aj z právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 11C/275/99 - 396, keď v uvedenej právnej veci sa žalobcovia domáhali náhrady škody, ktorá im vznikla z ublíženia na zdraví vtedy maloletému žalobcovi 1/ a súd uvedeným rozsudkom rozhodol, že základ žalobného nároku je dôvodný. Poukázal na to, že žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že nespochybňuje základ uplatneného nároku. Vykonaným dokazovaním ďalej zistil, že Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 21.05.2008 č. k. 11C/275/99 - 561 priznal žalobcovi 1/ náhradu

za bolesť v sume 340.500 Sk, a to na základe lekárskeho posudku vypracovaného dňa 29.01.2007 MUDr. Máriou Broznanovou a dňa 13.02.2008 sa žalobca 1/ podrobil operačnému zákroku, ktorý sa v čase vypracovania pôvodného lekárskeho posudku MUDr. Broznanovou nedal predpokladať a v súvislosti s ktorým vznikol žalobcovi 1/ nárok na ďalšiu náhradu za bolesť vo výške určenej podľa zásad uvedených v § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z., a to ako súčin bodového ohodnotenia vyplývajúceho z lekárskeho posudku MUDr. Jaroslava Molčana zo dňa 09.02. 2010, ktorým ohodnotil bolesť žalobcu 1/ počtom bodov 25 a 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva SR v príslušnom roku (14,46 eur), t. j. v sume 361,50 eur, ktorú priznal žalobcovi 1/ s odôvodnením, že tento nárok sa vzťahuje výlučne na osobu poškodeného, a preto je aktívne legitimovaným účastníkom konania v tejto časti žalobca 1/. Ďalej uviedol, že výšku uplatneného nároku na náhradu nákladov spojených s liečením žalobcu 1/, spočívajúcich v nákladoch na zdravotný materiál, na prevádzku motorového vozidla, na doplatky za lieky a oligopeptické preparáty, náklady súvisiace s vyšším odberom elektrickej energie, náklady za kopírovanie, poštovné a overovanie listín, na zdravotné poplatky a hospitalizácie a na zariadenia pre invalidov, žalobkyňa 2/ preukázala, a to predložením zväzku listín, ktorý obsahoval pokladničné bloky, faktúry a ďalšie listiny preukazujúce výdavky žalobkyne súvisiace s liečením žalobcu. V zmysle záverov zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/577/2014 - 272 žalobkyňa 2/ dňa 22.03.2018 doručila vyjadrenie, v ktorom sa podrobne vyjadrila k jednotlivým položkám uplatňovaného nároku. Náklady na prevádzku motorového vozidla dokladovala v celkovej výške 5.699,04 eur za pohonné hmoty, povinné zákonné poistenie, STK a EK; od tejto sumy odrátala kompenzácie štátu vo výške 1.766,12 eur a požadovala sumu 3.932,92 eur (z toho 2.942,59 eur za pohonné látky, 989,41 eur za zákonné poistenie, STK a EK). Uviedla, že lieky W., M., B., R., S., X., X., O., X. X., X. G., Y., J., B., S. U., Y. L., B., Y., X. H. boli žalobcovi 1/ predpísané, resp. odporúčané odbornými lekármi. Žalobca 1/ je dodnes alergik a sáčky sa týkajú vysávača, ktorý mal Hepafilter a bol určený pre alergikov. Náplaste súvisia so starostlivosťou o ležiaceho pacienta, ktorý má problémy s kožnými ochoreniami a dekubitmi. Teplomer vzhľadom na jeho rektálne používanie má vlastný z hygienických dôvodov a taktiež žalobca 1/ používa zdravotnícke ležadlo určené na hygienu. Predložila faktúry vystavené Západoslovenskou energetikou za obdobie od 26.08.2010 do 02.10.2013, uviedla jednotlivé prístroje používané pri starostlivosti o žalobcu 1/, ich spotrebu kW/h priemerný počet hodín denného použitia a prepočet na tarifu; za celé obdobie predstavovali náklady na prevádzku týchto prístrojov sumu 788,90 eur. Celá domácnosť zaplatila za elektrinu mesačne za obdobie 2008 - 2009 priemerne 41,22 eur (z toho stroje 11,72 eur), za obdobie 2009 - 2010 priemerne mesačne 49,95 eur (z toho stroje 14,59 eur), za obdobie 2011 - 2012 sumu 51,58 eur (z toho stroje 14,19 eur), za obdobie od 02.10.2012 do 02.10.2013 priemerne mesačne 70,16 eur, nakoľko ide o obdobie od 14.02.2013, kedy už žalobca 1/ bol závislý na pľúcnom ventilátore a na množstve iných prístrojov v 24-hodinovej prevádzke; od 09./2012 do 01/2013 stroje priemerne spotrebovali 13,98 eur mesačne. Náklady na kopírovanie dokladovala 312 ks fotokópií, dokladované náklady v spise sú na 153 stranách a v rovnakom počte boli robené aj pre žalovaného, rovnako išlo o písomné zdôvodnenia, ktoré boli žalovanému zasielané v kópii, takisto ďalšie listinné dôkazy (kópie faktúr a rozhodnutí). Nie všetky potvrdenia o poštových službách boli označené miestom, kde zásielka smerovala, pokiaľ nebola odoslaná doporučené; neoznačené zásielky boli v roku 2011 v sume 0,40 eur v roku 2010 v sume 1,50 eur a v roku 2009 7 zásielok v celkovej sume 10,06 eur, t. j. celá suma neoznačených zásielok predstavovala 11,96 eur. Doporučené zásielky boli všetky s označením, a to buď jednotlivých nemocníc alebo Ministerstva zdravotníctva SR alebo s označením právnych služieb. Náhradu za stratu na zárobku si žalobkyňa 2/ uplatňovala rovnakým spôsobom ako pri prvotnom nároku, ktorý bol za obdobie od 14.07.1998 do 31.03.2008 v priemere 308,34 eur mesačne; príjem bol valorizovaný podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime vždy od 01. júla daného roku. Žalobkyňa 2/ si uplatňovala stratu na zárobku za obdobie 04/2008 - rok 2013 v celkovej sume 3.939,70 eur a za rovnaké obdobie jej bol vyplatený kompenzačný príspevok štátu za opatrovanie v sume 14.622,27 eur. Dospel k záveru, že žalobkyňa si vyčerpávajúcim spôsobom splnila svoju dôkaznú povinnosť, a to predložením dokladov preukazujúcich výšku účelne vynaložených nákladov na starostlivosť o žalobcu 1/, pričom k potrebe vynakladania týchto finančných prostriedkov pravidelne dochádza v súvislosti s trvalým poškodením zdravia žalobcu 1/, ku ktorému došlo porušením právnej povinnosti zamestnancov žalovaného. Poukázal na to, že žalobca 1/ si vzhľadom na svoj zdravotný stav vyžaduje neustálu starostlivosť, ktorú osobne zabezpečuje jeho matka, žalobkyňa 2/, z toho vyplýva aj nemožnosť jej akejkoľvek realizácie, vrátane možnosti zamestnať sa. Žalobkyňa 2/ sa podrobne vyjadrila k jednotlivým položkám uplatňovaného nároku a dostatočným spôsobom odôvodnila nevyhnutnosť nákladov, ktoré žalovaný vo svojom vyjadrení spochybnil, pričom žalobkyňa 2/ používa vo všetkých konaniach zhodnú metodiku kvantifikácie nárokov. Režim využívania motorového vozidla bol

kontrolovaný príslušným orgánom sociálnych vecí, kvôli kompenzácii zo strany štátu, čo vylučuje jeho svojvoľné využívanie nad rámec predmetného právneho nároku; v predchádzajúcom konaní žalobkyňa žiadala tento nárok v sume 6.455,74 eur (194.787 Sk) za obdobie 4 588 dní, teda 1,41 eur za deň v predmetnom konaní to bola suma 3.932,92 eur za obdobie 1 744 dní, teda 2,21 eur za deň. Prihliadol na zmenu vozidla, deklarované zvýšené náklady na PZP, nárast ceny nafty z 0,494 eur/l (rok 1995) na 1,54 eur/l (rok 2012), presťahovanie počas rozhodného obdobia z Z. X. O. Z., školskú dochádzku počas celého rozhodného obdobia na rozdiel od predchádzajúceho a s tým spojené vyššie nároky na mobilitu žalobcu. Náklady na zdravotný materiál uplatnené v sume 128,58 eur mal za preukázané v sume 90,34 eur, a to predloženými listinnými dôkazmi, špecifikovanými v odôvodnení rozhodnutia. Zo zdravotnej dokumentácie žalobcu považoval za dostatočne preukázané, že lieky uvedené žalovanou 2/ sú súčasťou liečby žalobcu a námietky žalovaného, že v prípade 19-tich liekov nemožno vyvodiť záver, že ide o lieky určené pre starostlivosť o žalobcu a že boli na tento účel naozaj použité, posúdil ako účelové a neúčinné. Priznal preto žalobkyňi 2/ doplatky za lieky a oligopeptické preparáty v sume 4.745,29 eur. Pri posudzovaní výšky nákladov spojených s vyšším odberom elektrickej energie vychádzal s konsenzu strán z predchádzajúceho obdobia, kedy kompenzácia tvorila sumu 0,20 eur denne a došlo k zmene okolností v tom, že žalobkyňa od roku 2003 stratila nárok na štátnu kompenzáciu a zvýšil sa počet prístrojov. Považoval preto dennú kompenzáciu v sume 0,40 eur, celkovo 788,82 eur za odôvodnenú. Na základe predložených listinných dôkazov preukazujúcich kúpu vysieláčiek, úpravu sedačky v novom aute, posteľ, úpravu nového vozidla, dodanie sedačky a montáž zdvíhacieho zariadenia spoločnosťou Ares s. r. o., vybudovanie nájazdovej betónovej rampy a kúpu vozidla priznal žalobkyňi náklady na zariadenie pre invalidov v sume 7.574,60 eur. S poukazom na nález Ústavného súdu ČR, výpočet žalobkyne jej nároku na náhradu za stratu na zárobku; pri ktorom vychádzala z rozdielu priemerného mesačného zárobku v roku 1994, valorizovaného podľa Zákona o životnom minime a vyplatených príspevkov za opatrovanie úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorých spôsob v minulosti žalovaný akceptoval; považoval aj tento nárok bez relevantného popretia žalovaným za dôvodný v sume 3.861,21 eur. Listinnými dôkazmi mal za preukázané aj náklady za kopírovanie, poštovné a overovanie listín a náklady na zdravotné poplatky a hospitalizácie v sume 338,37 eur. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom úroky z omeškania od 03.11.2010 zo sumy 14.967,45 eur, keď na základe výzvy žalobcov na zapltenie tejto sumy doručenej žalovanému dňa 22.10.2010 bol posledným dňom na plnenie deň 02.11.2010 a zo sumy 6.560,48 eur od 23.04.2013, keď návrh na rozšírenie žaloby o túto sumu bol žalovanému doručený dňa 22.04.2013. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobe žalobcov vyhovel, podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v celom rozsahu. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 13.12.2013 č. k. 8C/227/2010 - 257, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.05.2015 č. k. 8Co/577/2014 - 272 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že výrok rozsudku nemá dostatočnú oporu v jeho odôvodnení a rozsudok je z toho dôvodu nepreskúmateľný. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie odstrániť uvedené nedostatky, svoje rozhodnutie náležite odôvodniť a vyhodnotiť vykonané dôkazy, skutkové a právne závery, keď v pôvodnom rozsudku sa nevysporiadal s námietkami žalovaného ohľadne vykonaného dokazovania a s jeho námietkou o neunesení dôkazného bremena žalobcami. Podľa jeho názoru sa dôkazná situácia v ďalšom konaní nezmenila, žalobcovia naďalej neunesli dôkazné bremeno. K vyjadreniu zo dňa 13.02.2018 žalobkyňa priložila právny výklad k nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 870/2014, ktorý sa na toto konanie nedá aplikovať, pretože sa týka oprávnenia uplatniť si náhradu za osobnú starostlivosť, ale netýka sa dôkazného bremena. Namietal, že niektoré z listinných dôkazov priložených žalobkyňou 2/ k tomuto vyjadreniu sú nečitateľné a ďalšie vypovedajú niečo o zdravotnom stave žalobcu 1/, o metodike k nejakému formuláru a o zapožičaní prístroja "Hoffrichter Carat 2", avšak ani jeden z predložených dôkazov nepreukázal žiadne skutočnosti súvisiace s nárokmi uplatnenými žalobcami. K vyjadreniu zo dňa 19.03.2018 predložili žalobcovia rôzne dokumenty, ktoré nie sú použiteľné pre toto konanie a nevysvetlili ich predloženie a opodstatnenosť v súvislosti s uplatnenými nárokmi. Výpočty náhrady za pohonné hmoty za užívanie auta sú nekonkrétne, bez dôkazu o reálnom vykonaní návštevy uvedenej destinácie, na ktorú malo byť auto využívané - dátum, čas, účel; pokiaľ ide o lieky, nie je preukázané, kto predmetné lieky kupoval, za akým účelom, v akom počte, ako boli reálne použité a pod. Technický

preukaz motorového vozidla Chrysler Voyager nič nepreukazuje, nie je zrejme, kto a na aké účely toto vozidlo používal, či bolo vôbec používané, či pohonné hmoty, ktoré sú vydokladované na predložených účtovných blokoch, boli použité na prevádzku tohto motorového vozidla atď., a nebolo preukázané, prečo by žalovaný mal znášať náklady na prevádzku motorového vozidla, na emisnú a technickú kontrolu vozidla. Ak bolo auto použité čo i len raz na iný účel, ako na starostlivosť o žalobcu 1/, čo nepochybne bolo, je povinnosťou žalobcov hradiť tieto náklady. Taktiež potvrdenia o výpožičke zdravotníckej, zmluva o výpožičke zdravotníckej, dohoda o používaní zdravotníckej, fotky etikiet nejakých prístrojov a ďalšie dokumenty nepreukazujú existenciu, opodstatnenosť, ani výšku nárokov, ktoré si v tomto konaní uplatnili žalobcovia. Zotrvával preto na svojich námietkach, že žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno, nepreukázali existenciu a výšku svojich nárokov a zotrval aj na svojich námietkach uvedených v odvolaní zo dňa 16.06.2014 proti pôvodnému rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré ako prílohu priložil k odvolaniu a žiadal jeho závery aplikovať aj v tomto odvolacom konaní. V uvedenom odvolaní poukázal na to, že splnenie dôkaznej povinnosti ešte neznamená unesenie dôkazného bremena, ak splnenie tejto povinnosti nevedie k preukázaniu tvrdení. Ak teda účastník konania, ktorý splnil povinnosť tvrdenia i povinnosť dôkaznú, navrhnutými i vykonanými dôkazmi nepreukázal nepochybne skutočnosti ním tvrdené, znáša procesnú zodpovednosť za nedokázanie tvrdených skutočností, t. j. neunesenie tzv. dôkazného bremena. Pokiaľ ide o žalobcami požadovanú náhradu nákladov na prevádzku motorového vozidla, namietať s poukazom na priemernú spotrebu predmetného motorového vozidla a na priemernú cenu za liter dieselu, že každý deň za žalobcami uvedené obdobie by museli na aute najazdiť okolo 32 km a podľa jeho názoru je nepravdepodobné, že by toto bolo nevyhnutné v súvislosti so starostlivosťou o žalobcu 1/. Žalobcovia teda užívali auto aj na iné účely, ako na starostlivosť o žalobcu 1/. Namietať, že na účtoch nie je záznam o tom, do ktorého auta boli pohonné hmoty tankované. Pokladničné bloky predložené za účelom preukázania nákladov na doplatky za lieky, náklady na zdravotnícky materiál, náklady na zdravotné poplatky a hospitalizácie, obsahujú aj položky, pri ktorých sa nedá preukázať, či naozaj boli použité na starostlivosť o žalobcu 1/, pri niektorých nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že ide o liek určený pre starostlivosť o žalobcu 1/, alebo že boli na tento účel aj použité a súd nevykonal dokazovanie za účelom zistenia, či jednotlivé liečivá skutočne môžu slúžiť na starostlivosť o žalobcu 1/, či sa majú aplikovať v takom množstve, aby ich akvizícia zodpovedala výške uplatňovaného nároku žalobcami a či cena, za ktorú boli zakúpené, zodpovedá trhovému priemeru. Namietať, že predloženými faktúrami za spotrebu elektrickej energie žalobcovia preukázali iba, aké náklady má ich domácnosť za predmetné obdobie, nepreukázali však, o akú sumu náklady domácnosti žalobcov na elektrickú energiu sú vyššie oproti nákladom na prevádzku ich bežnej domácnosti. Taktiež predložené pokladničné bloky za kopírovanie, poštovné a overovanie listín, nepreukazujú účel, za ktorým vznikli tieto náklady. Pokiaľ ide o stratu na zárobku matky žalobcu 1/ (žalobkyňa 2/), namietať, že nebol predložený žiaden dôkaz, na základe ktorého by mohol posúdiť oprávnenosť výšky náhrady straty na zárobku. S týmito námietkami sa súd prvej inštancie nevysporiadal, len konštatoval, že žalobkyňa 2/ predložila vyčerpávajúci počet listinných dôkazov, ale tieto nespĺnili účel jednoznačne preukázať existenciu a opodstatnenosť výšky uplatňovaného nároku a nepovažoval za správny záver súdu prvej inštancie, že od žalobkyne 2/ nemožno spravodlivo požadovať, aby s ohľadom na skutkové okolnosti prejednávanej veci predložila ďalšie dôkazné prostriedky. Namietať, že povinnosťou účastníka - žalobcu je uniesť dôkazné bremeno a túto povinnosť mu súd nemôže odpustiť bez ohľadu na to, v akej situácii sa žalobca nachádza. Nesprávne podľa jeho názoru súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalobcov vychádzal aj z tvrdenia žalobkyne 2/, že pri výpočte výšky uplatňovaných nákladov postupovala rovnakým spôsobom ako v konaní pred Okresným súdom Bratislava V sp. zn. 11C/275/99, kedy on výšku a oprávnenosť týchto nákladov nenamietať a v tejto súvislosti poukázal na to, že to bolo iné konanie, a keďže v tomto konaní spôsob výpočtu namietať, súd sa musí s týmito námietkami zaoberať. Ďalej namietať aj porušenie základných predpisov stanovujúcich pravidlá súdneho konania zákonným sudcom, ktorý na pojednávaní dňa 05.04.2018 meškal viac ako polhodinu, z ktorého dôvodu zástupca žalovaného už opustil budovu súdu a následne sudca vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti, pričom mu nedal ani jednu možnosť vyjadriť sa k dôkazom predloženým žalobcami a ku konaniu a zároveň novým rozsudkom nespĺnil povinnosť uloženú mu odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení, keď sa opäť nevysporiadal s dôkaznou situáciou a námietkami žalovaného.

3. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že súd prvej inštancie po zrušení pôvodného rozsudku a vrátení mu veci na ďalšie konanie odvolacím súdom vykonal ďalšie dokazovanie, v ktorom žalobcovia podrobne špecifikovali uplatnené nároky a predložili všetky dostupné doklady a podrobne ich zdôvodnili. Všeobecné námietky žalovaného týkajúce sa nepreukázania uplatnených nárokov a neunesenia dôkazného bremena žalobcami považujú za ne kvalifikovanú obranu a poukázali

na priznanie im totožných nárokov, len za iné obdobie, súdom v inom konaní. Namietali, že žalovaný neuviedol žiadne konkrétne a relevantné tvrdenia a dôkazy, ktorými by vyvrátil a kvalifikovane poprel skutkové tvrdenia žalobcov. Žalovaným namietaný nález Ústavného súdu ČR predložili za účelom preukázania stanoviska súdnej praxe, že odmena osobnej starostlivosti opatrovníka - zákonného zástupcu mu nesporne patrí v širšom rozsahu, ako to uplatnila žalobkyňa 2/ a po prepočte hodnoty 24 - hodinovej nepretržitej a celé roky trvajúcej starostlivosti o žalobcu 1/ na 1 deň sa jedná o celkom zanedbateľnú hodnotu, ktorá je preukázaná. Predložené dôkazy poskytli v dostatočne kvalitnej forme, žalovaný ich nečitateľnosť v konaní nenamietal a nežiadal o ich predloženie v čitateľnom stave. Pokiaľ ide o použitie prístroja Hoffrichter Carat 2, ale aj iných prístrojov, je dostatočne preukázané, že tieto sú nevyhnutné pre životné funkcie žalobcu 1/ a bez nich nemôže žiť. To isté sa týka aj použitia motorového vozidla a ostatných zdravotných pomôcok. Považujú za nelogické, že všetky tieto pomôcky nevyhnutné pre život žalobcu 1/ mu sociálna a zdravotná poisťovňa priznala a bezo zvyšku v súlade so zákonom ich používanie hradí a prepláca v určitej čiastke a po jej odpočítaní od nárokov žalovaný tento rozdiel neustále popiera a tvrdí, že tieto nie sú opodstatnené a preukázané.

4. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

5. Predmetom odvolacieho konania bol súdom prvej inštancie priznaný nárok žalobcovi 1/ na zaplatenie sumy 361,50 eur s príslušenstvom titulom ďalšej náhrady za bolesť vytrpenú žalobcom 1/ v súvislosti s operačným zákrokom, ktorému sa podrobil dňa 13.02.2008 a žalobkyňi 2/ na zaplatenie sumy 21.166,43 eur s príslušenstvom titulom náhrady nákladov spojených s liečením žalobcu 1/ a náhrady škody vzniknutej jej stratou na zárobku, za obdobie od 25.03.2008 do 31.01.2013, ktoré nároky žalobkyne 2/ boli po zmene návrhu písomným podaním doručeným súdu dňa 09.04.2013, pripustenej súdom prvej inštancie v priebehu konania, uplatnené v sume 128,58 eur za zdravotný materiál, v sume 3.932,92 eur za prevádzku motorového vozidla, v sume 4.745,29 eur za lieky a oligopeptické preparáty, v sume 788,82 eur za vyšší odber elektrickej energie, v sume 179,04 eur za kopírovanie, poštovné a overovanie listín, v sume 159,69 eur za zdravotné poplatky a hospitalizácie, v sume 7.732,38 eur za zariadenia pre invalidov a v sume 3.861,21 eur za stratu na zárobku.

6. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 13.12.2013 č. k. 8C/227/2010 - 257, ktorým priznal žalobcovi 1/ sumu 361,50 eur s 9 % ročným úrokom u omeškania od 03.11.2010 do zaplatenia a žalobkyňi 2/ sumu 21.166,43 eur a 9 % ročný úrok z omeškania od 03.11.2010 do zaplatenia a 8,75 % úrok z omeškania zo sumy 6.560,48 eur od 10.04.2013 do zaplatenia. Na základe odvolania podaného žalovaným proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uznesením zo dňa 23.06.2015 č. k. 8Co/577/2014 - 272 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., keď jeho odôvodnenie týkajúce sa preukázania skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcov je nedostatočné, absentuje v ňom vyhodnotenie vykonaného dokazovania a vysporiadanie sa s námietkami žalovaného týkajúcimi sa nepreukázania výšky a opodstatnenosti jednotlivých uplatnených nárokov žalobcami a neuviedol v odôvodnení ani skutkové zistenia, ku ktorým dospel na základe vykonaného dokazovania, neuviedol, v akej konkrétnej výške mal za preukázané jednotlivé náklady na starostlivosť o žalobcu 1/ a na základe ktorých konkrétnych vykonaných dôkazov a ktoré náklady posúdil ako účelne vynaložené o starostlivosť o žalobcu 1/ a z akých dôvodov. V ďalšom konaní postupoval súd prvej inštancie v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný, zaoberal sa jednotlivými nákladmi uplatnenými žalobcami, posúdil ich opodstatnenosť a výšku uplatnenej náhrady na základe predložených listinných dôkazov s prihliadnutím na všetko, čo z obsahu spisu a prednesu sporových strán vyšlo najavo, pričom správne vychádzal aj z vyjadrenia žalobkyne doručeného súdu dňa 22.03.2018, v ktorom sa vyjadrila k predloženým dôkazom, najmä k faktúram vystaveným Slovenskou energetikou, a k špecifikácii a výške žalovaným namietaných nákladov a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, keď na rozdiel od predchádzajúceho rozhodnutia uviedol, ktoré konkrétne náklady posúdil ako účelne vynaložené na starostlivosť o žalobcu 1/, v akej výške a na základe ktorých dôkazov, špecifikovaných číslom listu spisu, pokiaľ ide o náklady na zdravotný materiál, príp. označením dátumom ich vydania a príslušnou ambulanciou, pokiaľ ide o lekárske správy, prepúšťaciu správu a pod., vysporiadal sa aj s námietkami žalovaného a z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, ktoré konkrétne náklady posúdil súd prvej inštancie ako účelne vynaložené na starostlivosť o žalobcu 1/ a z akých dôvodov. Nedôvodne žalovaný v odvolaní namietal, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach s poukazom na to, že úcty

z čerpacích staníc nepreukazujú, do ktorého auta boli pohonné hmoty tankované, ani reálne vykonanie návštevy žalobcami uvedeného miesta v uvedenom čase a jej účel; že pokladničné bloky týkajúce sa nákladov na lieky, zdravotnícky materiál, na zdravotné poplatky a hospitalizácie nepreukazujú, či v nich uvedené položky boli naozaj použité na starostlivosť o žalobcu 1/; že potvrdenia o výpožičke zdravotníckej techniky, zmluva o výpožičke zdravotníckej techniky, dohoda o používaní zdravotníckej techniky, fotky etikiet nejakých prístrojov nepreukazujú existenciu, opodstatnenosť a výšku uplatnených nárokov; že faktúry za spotrebu elektrickej energie preukazujú len náklady domácnosti za predmetné obdobie, ale nepreukazujú o akú sumu sú tieto náklady v dôsledku aplikácie prístrojov vyššie oproti nákladom na prevádzku bežnej domácnosti a že pokladničné bloky za kopírovanie, poštovné a overovanie listín nepreukazujú, za akým účelom tieto náklady vznikli. Uvedené námietky žalovaného vychádzajú len z hodnotenia každého predloženého listinného dôkazu samostatne bez vzájomných súvislostí, avšak v zmysle § 191 ods. 1 C.s.p. je potrebné tieto dôkazy hodnotiť aj v súvislosti s ďalšími dôkazmi, a to v danom prípade v súvislosti s predloženými lekáorskými správami, znaleckými posudkami preukazujúcimi zdravotný stav žalobcu 1/ a s prihliadnutím na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, to znamená v danom prípade aj v súvislosti s predchádzajúcimi rozhodnutiami súdov, týkajúcich sa tejto veci, a skutočnosťami z nich vyplývajúcimi a tiež v súvislosti so štátom poskytnutými kompenzáciami v súlade s príslušnými právnymi predpismi, na ktoré skutočnosť správne aj súd prvej inštancie pri hodnotení vykonaného dokazovania prihliadol a ktoré spolu s predloženými listinnými dôkazmi (pokladničnými blokmi, faktúrami, vyjadreniami žalobkyne 2/) aj podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne preukazujú opodstatnenosť a výšku nároku žalobcu 1/ na náhradu bolestného a nároku žalobkyne 2/ na náhradu nákladov spojených s liečením žalobcu 1/ v sume 17.470,34 eur, pozostávajúcej zo súdom prvej inštancie priznanej náhrady nákladov na prevádzku morového vozidla v sume 3.932,92 eur, na zdravotný materiál v sume 90,34 eur, na lieky a výživové preparáty v sume 4.745,29 eur, na vyšší odber elektrickej energie v sume 788,82 eur, na zariadenia pre invalidov v sume 7.574,60 eur a na kopírovanie, poštovné a overovanie listín a na zdravotné poplatky a na hospitalizácie v sume 338,37 eur.

7. Súd prvej inštancie správne priznal žalobcovi 1/ náhradu za bolesť v sume 361,50 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 03.11.2010 do zaplatenia; tento nárok vznikol žalobcovi 1/ v súvislosti s operačným zákrokom, ktorému sa podrobil dňa 13.02.2008 a bol preukázaný lekáorským posudkom MUDr. Jaroslava Molčana zo dňa 09.02.2010, v ktorom ohodnotil bolesť žalobcu počtom bodov 25 podľa položky 91 zákona č. 437/2004 Z. z., diagnóza - pomliaždenie obličky s krvácaním do moču. Tento nárok žalobcu súd prvej inštancie aj správne posúdil po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. a opodstatnenosť a výšku tohto uplatneného nároku žalobcu 1/ žalovaný nespochybňoval v prvoinštančnom konaní, a ani v odvolaní nenamietal vecnú nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti.

8. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 11C/275/99 - 396, následne vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Co/164/2008 - 640, 8Co/165/2008, 8Co/80/2009 bolo preukázané, a to najmä ústavným znaleckým posudkom č. 24/2003, vypracovaným dňa 06.03.2006 Martinskou fakultnou nemocnicou, že u žalobcu 1/ už v novorodeneckom veku došlo k ťažkému poškodeniu zdravia s trvalými následkami (výrazná atrofia mozgu charakteru ťažkého difúzneho poškodenia oboch veľkých pologúl mozgu pri celkovom zmenšení tkaniva a zabrzdení vývoja centrálnej nervovej sústavy so stavom vodnatieľky mozgu, hluchota, slepota, zastavenie psychomotorického vývoja na úrovni 1 - 2 mesiacov života, ťažký stupeň hypotónie charakteru ťažkej chyby pohybového ústrojenstva a epilepsie). Počas hospitalizácie v dňoch od 17.08.1995 sa dostal do umierajúceho stavu, pričom MUDr. Mária Broznanová vo svojom posudku, resp. zdôvodnení obodovania poškodenia na zdraví žalobcu 1/ konštatovala, že po záchranení prežíval vo vegetatívnom stave s ťažkým postihnutím všetkých mozgových funkcií bez perspektívy na zlepšenie s možnosťou pridružovania sa komplikácií, ktoré súvisia s ťažkým postihnutím systémov a funkcií ležiaceho a imobilného pacienta, je u neho ťažký problém s podávaním stravy, kŕmením, prehĺtaním potravy, má problémy s udržaním sánky a s presunom potravy, ktorá musí byť mixovaná, viac tekutá, z čoho vyplývajú karenčné poruchy vo výžive a prítomné sú u neho ťažké deformácie trupu, hrudného koša a chrbtice; je ležiaci pacient s nulovou hybnosťou, je inkontinentný, pridružila sa u neho epilepsia s celoživotnou liečbou a s ohrozením života pri kumulácii epileptických záchvatov, utrpel stratu zraku, trpí obojstranne ťažkou poruchou sluchového aparátu, má postihnuté svalstvo hrtanu, trpí kolikami močových ciest, pričom k týmto následkom sa v budúcnosti môžu pridružiť ďalšie problémy z jeho nehybnosti, ktoré sa môžu týkať rôznych systémov, pričom aspirácia, epilepsia, zápal pľúc sa javia ako problémy ohrozujúce jeho život. Konštatovala u žalobcu 1/ ťažké zdravotné poškodenie s dlhodobým nepriaznivým zdravotným

stavom, ktorý si vyžaduje náročnú mimoriadnu starostlivosť a opateru; prognóza je veľmi zlá a nie je možné očakávať prakticky žiadne zlepšenie jeho zdravotného stavu. Náklady spojené s liečením žalobcu, so starostlivosťou a opaterou o neho od jeho prepustenia z nemocnice dňa 11.09.1995 do 24.03.2008, ktoré boli priznané žalobkyňi 2/ na základe jej návrhu a vyčíslenia v uvedenom konaní predstavovali sumu 1.075.036 Sk, t. j. 35.685 eur, pozostávajúcej z nákladov na zdravotnícky materiál v sume 31.491 Sk (1.244 eur), na prevádzku motorového vozidla v sume 196.134 Sk (6.510 eur), na doplatky za lieky a oligopeptické preparáty v sume 100.567 Sk (3.338 eur), na vyšší odber elektrickej energie (kyslíkový koncentrátor, pretlakový ventilátor, odsávačky, inhalátory) v sume 28.248 Sk (937,66 eur), na kopírovanie listín, poštovné a overovanie listín v sume 4.267 Sk (141,63 eur), na hospitalizácie v sume 7.400 Sk (245,64 eur), na zariadenie pre invalidov v sume 267,515 Sk (8.880 eur). Uvedené vecné náklady a ich výšku žalovaný akceptoval, čomu však podľa odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 21.05.2008 č. k. 11C/275/99 - 561 predchádzalo skúmanie zväzku predložených listín a ich posúdenie ekonomickými expertmi žalovaného. Nedôvodne preto žalovaný v odvolaní namietal nepravdivosť, resp. nepreukázanie tvrdení žalobkyne 2/, že v predchádzajúcom konaní nič nenamietal a že možno nemal dôvod niečo namietat alebo to prehliadať, keď z uvedeného vyplýva, že žalovaný v predchádzajúcom konaní skúmal opodstatnenosť aj výšku jednotlivých nárokov na základe predložených listinných dôkazov a tieto posúdil ako dôvodné.

9. Z vyššie uvedených skutočností nesporne vyplýva, že liečenie žalobcu 1/ vzhľadom na náročnosť a rozsah poškodenia jeho zdravia, ktoré už v minulosti bolo hodnotené ako ťažké poškodenie a v zdôvodnení obodovania poškodenia na zdraví MUDr. Máriou Broznanovou dokonca ako najťažšie postihnutie zdravia, s trvalými následkami a prognózou pridruženia sa ďalších diagnóz, resp. zdravotných ťažkostí; vyžaduje mimoriadne náročnú starostlivosť a opateru, ktorú matka - žalobkyňa 2/ každodenne vykonáva a taktiež sústavné vynakladanie mimoriadnych nákladov na zabezpečenie liekov, oligopeptických preparátov, zdravotníckeho materiálu a prevádzky prístrojov napojených na elektrickú energiu, ako aj na zariadenia pre invalidov a ďalšie náklady na zdravotné poplatky a hospitalizácie, kopírovanie listín, poštovné a overovanie listín a taktiež na prevádzku motorového vozidla, keďže žalobca 1/ je imobilný. Žalobkyňa 2/ predložila v konaní pokladničné bloky, ktorými preukázala vynaloženie nákladov na zdravotnícky materiál za obdobie od 25.03.2008 do 31.08.2010 v súdom prvej inštancie priznanej sume 90,34 eur, ktorých výška, ako aj špecifikácia jednotlivých položiek, zodpovedá potrebám žalobcu 1/, vyplývajúcich z vyššie uvedeného jeho zdravotného stavu, a to aj s prihliadnutím na výšku týchto nákladov, ktoré boli nielen súdom priznané, ale aj akceptované ekonomickými expertmi žalovaného za predchádzajúce obdobie. Potreba užívania konkrétnych liekov žalobcom 1/, namietaných žalovaným v prvoinštančnom konaní, aj v odvolaní, bola v konaní preukázaná predloženými správami, a to prepúšťacou správou Detskej kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny DFNSP zo dňa 14.02.2013 (napr. X., Y., B., Y., W. v rámci chronickej liečby do PEG); ďalej výmenným listom - poukazom zo dňa 18.11.2011 alergológ. amb., a to Excipial UL, Loratadin RF a potreba ďalších liekov vyplýva aj zo správ MUDr. Ľubice Taligovej, detská neurologická ambulancia, Kliniky pre deti a dorast A. Getlíka SZU, FNSP Bratislava, pracovisko Petržalka, Antolská 11, Bratislava. Pokiaľ ide o náklady spojené s vyšším odberom elektrickej energie, nedôvodne žalovaný v odvolaní namietal, že nie je zjavné, na základe čoho má súd za preukázané uplatnenie týchto nákladov žalobcami v správnej výške za obdobie od 02.08.2010 do 31.01.2013 a že žalobcovia nepreukázali, o akú sumu sú náklady ich domácnosti na elektrickú energiu vyššie oproti nákladom na prevádzku ich bežnej domácnosti. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie pri posudzovaní správnosti uplatnenej výšky týchto nákladov vychádzal z nevyhnutnej potreby prevádzky prístrojov napojených na elektrickú energiu pre život žalobcu, vyplývajúcej z podstaty jeho zdravotného stavu, ďalej z preukázanej kompenzácie v predchádzajúcom období v sume 0,20 eur denne, ako aj z preukázanej zmeny skutkových okolností, spočívajúcich v strate nároku na štátnu kompenzáciu od roku 2003 a zvýšení počtu prístrojov a z výšky poskytnutého plnenia v inom období v sume 0,58 eur/deň. Na základe týchto skutočností posúdil dennú kompenzáciu v sume 0,40 eur, t. j. celkovo 788,82 eur ako odôvodnenú, s ktorým záverom sa odvolací súd stotožnil, keď považoval za potrebné prihliadnuť aj na mimoriadnu náročnosť preukázania absolútne presnej výšky sumy, o ktorú sa spotreba elektrickej energie v domácnosti žalobcov zvýšila prevádzkou prístrojov potrebných pre život žalobcu 1/, vzhľadom na ktorú by vyžadovanie jej preukázania znamenalo zaťaženie žalobcov dôkazným bremenom neprímeraným spôsobom vzhľadom na spôsob určenia výšky štátnych kompenzácií paušálnou sumou v prípade preukázania nároku. Odvolací súd preto dospel k názoru, že odôvodnenosť uplatnenej výšky týchto nákladov možno považovať za dostatočne preukázanú aj ich výškou preukázanou v inom období a preukázaním zmeny uvedených skutkových okolností. V zmysle uvedeného správne súd prvej inštancie postupoval aj pri posudzovaní správnosti výšky nákladov na prevádzku

motorového vozidla, keď prihladol na štátne kompenzácie týchto nákladov, s ktorých poskytovaním súvisela aj kontrola jeho využívania príslušným orgánom sociálnych vecí a na zvýšenie týchto nákladov oproti predchádzajúcemu obdobiu zvýšením ceny nafty, presťahovaním žalobcov z Z. X. O. Z. a školskou dochádzkou žalobcu 1/. Nedôvodne žalovaný poukazuje na to, že motorové vozidlo by žalobkyňa 2/ mohla vlastniť a používať aj, keď by k poškodeniu zdravia žalobcu 1/ nedošlo, keď v danom prípade je nesporné vzhľadom na zdravotný stav žalobcu 1/, že je odkázaný na využitie prepravy motorovým vozidlom, z ktorého dôvodu mu boli priznané aj štátne kompenzácie, a preto je potrebné aj tieto náklady kompenzovať. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal svoje tvrdenie, že motorové vozidlo žalobcovia nepochybne využívali aj na iné účely a nesprávny je jeho výpočet, na základe ktorého dospel k záveru, že žalobcovia by denne museli najazdiť okolo 32 km, keď vychádzal z nákladov na pohonné hmoty v sume 5.699,04 eur, od ktorej odpočítal kompenzácie štátu, ale neodpočítal náklady na zákonné poistenie motorového vozidla STK a EK. Pokiaľ ide o výšku nákladov na lieky, zdravotné pomôcky a materiál, zvýšený odber elektrickej energie, zariadenia pre invalidov, odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že v prípade, ak by žalobca 1/ bol v nemocničnej, resp. ústavnej starostlivosti, boli by tieto náklady pravdepodobne vyššie.

10. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta nedoručenie mu všetkých listín súdom prvej inštancie, nesporné je z obsahu spisu, že ich mal k dispozícii aj v prvoinštančnom konaní, boli mu doručené samotnou žalobkyňou 2/, a teda mal možnosť aj v prvoinštančnom konaní sa k nim vyjadriť a svoj vplyv na výsledok konania mohol uplatniť aj v odvolacom konaní, v ktorom ho aj uplatnil, keď predložené listiny žalobkyňou namietal.

11. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni 2/ aj sumu 3.938,70 eur titulom náhrady škody vzniknuté jej stratou na zárobku, ktorú vyčíslila ako rozdiel medzi ročným príjmom z roku 1994 a kompenzačnými dávkami štátu, ktoré poberala v dôsledku celodennej starostlivosti o zdravotne ťažko postihnutého syna. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že túto stratu na zárobku žalobkyne 2/ nemožno považovať za náklady liečenia vynaložené žalobkyňou 2/, na náhradu ktorých by jej vznikol nárok v zmysle § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa 2/ tento svoj nárok odôvodňovala právnym názorom Ústavného súdu ČR, uvedeným v jeho náleze zo dňa 24. augusta 2015 sp. zn. I.ÚS 870/2014, podľa ktorého legitímny výklad, t. j. v súlade s ústavnými princípmi, nároku na náhradu účelných nákladov spojených s liečením podľa § 449 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka musí zahŕňať aj náklady na udržanie života a zdravia poškodeného v súvislosti s nutnou komplexnou starostlivosťou o jeho osobu, a to aj osobami blízkymi, a preto rodičia poškodeného majú právo domáhať sa náhrady nákladov vynaložených na starostlivosť o poškodeného; sú aktívne vecne legitimovaní na uplatnenie týchto nákladov a sú oprávnení požadovať náhradu za osobnú starostlivosť v sume, ktorú by poškodená osoba zaplatila za odbornú opatrovateľskú službu. V prejednávanej veci si však žalobkyňa 2/ neuplatnila náhradu za osobnú starostlivosť o žalobcu 1/ v rozsahu nákladov, ktoré by žalobca 1/ vynaložil za odbornú opatrovateľskú službu, ale uplatnila si vzhľadom na nemožnosť zamestnať sa pre výkon celodennej starostlivosti o žalobcu 1/ rozdiel medzi jej zárobkom dosahovaným v roku 1994 a poberanými kompenzačnými dávkami štátu, t. j. vzniknutú stratu na zárobku, ktorá však nepredstavuje náklady ňou vynaložené na liečenie žalobcu 1/ v zmysle § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Okrem toho závery Ústavného súdu ČR, na ktoré poukázala žalobkyňa, boli revidované nálezom sp.zn. I.ÚS 2224/15 zo dňa 12.04.2016, na ktorý poukázal ÚS ČR vo svojom rozhodnutí sp.zn. 25Cdo 786/2016 zo dňa 30.09.2016, v ktorom zhrnul, že ak potrebnú osobnú starostlivosť o poškodeného poskytne tretia osoba, nemôže požadovať odmenu za vykonané činnosti, pretože ju zákon nepriznáva, a ak vzhľadom na nesebestačnosť poškodenej osoby ide o taký rozsah celkovej výpomoci zo strany blízkej osoby, ktorý presahuje bežnú a štandardnú úroveň rodinnej spolupráce, patrí nárok na náhradu priamo poškodenému bez ohľadu na to, či vypomáhajúcich členov rodiny nejako honoroval.

12. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v tejto časti súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobkyňou 2/ nesprávne právne posúdil ako nárok na náhradu nákladov spojených s liečením žalobcu 1/, v dôsledku čoho nesprávne rozhodol, keď aj tento nárok žalobkyni 2/ priznal.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti žalobe žalobcu 1/ a žalobe žalobkyni 2/ v časti priznanej sumy 17.470,34 eur, pozostávajúcej zo súdom prvej inštancie priznanej náhrady nákladov na zdravotný materiál v sume 90,34 eur, na doplatky na lieky a oligopetické preparáty v sume 4.745,29 eur, na prevádzku motorového vozidla v sume 3.932,92 eur, na zvýšené náklady na odber elektrickej energie v sume 788,82 eur, na kopírovanie, poštovné, overovanie listín, zdravotné poplatky a hospitalizácie v sume 338,37 eur, na zariadenia pre invalidov v sume 7.574,60 eur, spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 12.593,58 eur od 03.11.2010 do zaplatenia, keď táto suma

predstavuje náklady, na zaplatenie ktorých bol žalovaný vyzvaný výzvou, na základe ktorej bol súdom prvej inštancie ustálený posledný deň na plnenie deň 02.11.2010 a s úrokom z omeškania vo výške 5,75 %, zo sumy 4.877,12 od 23.04.2013 do zaplatenia, keď nároky priznané touto sumou si žalobcovia uplatnili návrhom na rozšírenie žaloby doručeným žalovanému dňa 22.04.2013. Vo zvyšnej napadnutej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 C.s.p. tak, že žalobu zamietol.

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobca 1/, ktorý mal v celom rozsahu úspech v odvolacom konaní, má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu a žalobkyňa 2/ má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,08 %, zodpovedajúcom rozdielu jej úspechu v konaní v rozsahu 82,54 % a úspechu žalovaného v rozsahu 17,46 %.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).